

S PLENUMA OKRAJNEGA KOMITEJA ZKS V KOČEVJU

Več pozornosti izobraževanju

27. julija je bil plenum Okrajnega komiteja ZKS, ki je razpravljal o delu komunistov po okrajni partijski konferenci in o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

Ugotovili so, da komunisti na terenu premalo tolmačijo ekonomsko-politična vprašanja, zlasti pa ona, ki zadevajo našo politiko na vasi. Pojavljajo se celo napačna pojmovanja in stališča, pa tudi zagovorniki drobno-lastiške mentalitete. Poudarili so nujnost borbe za prava napredna stališča. Da bi se napake odpravile, bo organizacijski sekretariat nudil pomoč osnovnim organizacijam pri tolmačenju naših načel v zvezi s politiko na vasi, kot tudi načela splošne gospodarske politike v naši družbeni ureditvi. Tu ne gre za krožkarstvo ali študijsko obdelavo, temveč za usposobitev organizacij in posameznikov za delo — za akcijo.

Ze konferenca je ugotovila, da je treba pomladiti kader vupravnih odborih kmetijskih zadrug, vendar v tem pogledu nismo storičili dovolj.

Okrajna zadružna zveza naj bi zbrala nekaj vzornih kmetijskih zadrug, ki bi jih s pomočjo strokovnjakov usposobili in s tem ustvarili zgledne zadruge, ustvarjalce novih socialističnih odnosov na vasi.

Tovariši iz nekaterih krajev bodo potrebovali še precej pomoči v njihovi borbi proti zaostalosti. Njihova prematna perspektivnost ovira napredek bodisi v ekonomskem podvigu, bodisi politične zavesti delovnih ljudi. Na plenumu so poudarili, da se komunisti v svojem delu premalo poslužujemo analiz stanja na terenu, ki nam bi omogočale solidno in uspešno delo.

Plenum je tudi analiziral uspehe političnega seminarja v Ortneku in ugotovil, da je bil uspešen, sklenil pa je, da je bil treba obravnavano snov v razširjenim krogu predavateljev v zimskem času prenesti na vse osnovne organizacije. Resnost obravnave so na seminarju motili nekateri tovariši, ki so to nalogo podcenjevali, vendar to na uspeh seminarja bistveno ni vplivalo. Ugotovilo se je, da še precej tovarišev, celo funkcionarjev v naših organizacijah, ne pozna osnovnih ekonomskih zakonitosti, ki bi jim omogočale boljše razumevanje naše stvarnosti. Tem bomo v bodoče v okviru splošnega izobraževanja, v obliki seminarjev in tečajev, posvetili več pozornosti, predvsem pa tovarišem, ki delajo v organih delavskega in družbenega samoupravljanja.

Plenum je postavil nujnost večje perspektivnosti v politiki štípendiranja, oziroma pri vzgoji naše mlade inteligence. Postavil je kriterij, koga naj naša družba materialno podpira pri njegovem študiju. Posebno skrb bo treba posvetiti študentom — bodočim učiteljem in profesorjem, ki jih v našem okraju občutno primanjkuje. Z vse večjim razvojem delavskega in družbenega upravljanja bo treba posvetiti veliko več stalne skrbi vzgoji in napredku kadra, ki se na tem področju uspešno uveljavlja in razvija.

Plenum opozarja osnovne organizacije tudi na ureditev osnovnih določil statuta, na primer glede ureditve članarine; nadalje na boljše odnos do socialistične literature kot osnove za boljše razumevanje in tolmačenje našega socialističnega razvoja.

Lesna industrija

naj daje končne izdelke

Nekatere značilnosti družbenega plana občine Ribnice

Občina Ribnica meri 12.329 ha površine. Od tega je 31,40 odst. kmetijskih površin. Od celotnih kmetijskih površin je 32,23 odst. njiv, 4,3 odst. sadovnjakov, 19,78 odst. travnikov, 34,73 odst. gošče in 9,23 odst. pašnikov. Tako vidimo da ima občina Ribnica med vsemi občinami kočevskega okraja najmanjši odstotek kmetijskih površin namreč gozdnih, pa največji odstotek njiv med kmetijskimi površinami.

Število živine glede na enoto površine je nad okrajnim povprečjem. Nad okrajnim povprečjem so

tudi hektarski donosi posameznih glavnih njivskih kultur v letu 1955.

Z letom 1956 so osnovali tudi pri občini Ribnici posebne sklade za gospodarski napredek vasi. V ta sklad se steka 55 odst. občinskih doklad na dohodke iz kmetijstva in 45 odst. taks na priprave

5 odst. namreč letu 1955. V lesni industriji predvidevajo porast namreč lanskemu letu za 9,8 odst. Na porast proizvodnje bodo vplivali naslednji faktorji: večje izkoriščanje obstoječih kapacitet s povečanjem surovin in preusmeritev proizvodnje na finalne proizvode. Porast industrijske proizvodnje na

Ribnica

ve za proizvodnjo, kar bo znašalo skupno 1.271.000 dinarjev. S sredstvi sklada bo upravljali odbor sklada. Ta sredstva se bodo predvidoma uporabila za zdravstveno zaščito rastlin, za preskrbo s plemenjaki, za kreditiranje urejevanja gnojilnih jam, gnojšč itd. ter za manjše melioracije.

Industrija z drugimi gospodarskimi panogami ter kmetijstvo bodo ostvarili v tem letu 461.446.000 dinarjev družbenega proizvoda ali 425.557.000 dinarjev narodnega dohodka. Vrednost družbenega proizvoda na enega prebivalca bo znašala 103.400 dinarjev. Iz tega vidimo, da se bo družbeni proizvod namreč letu 1955 dvignil za 3,4 odst. Zvišanje je predvideno za naslednje panoge: Industrija 9,5 odst., kmetijstvo in gozdarstvo 0,9 odst., gradbeništvo 10,8 odst. in obrt 3,4 odst., nasprotno pa predvidevajo znižanje v trgovini za 9,1 odst. in pri gostinstvu za 8,3 odst.

V letu 1955 so ostvarili v občini Ribnica 14,6 odst. družbenega proizvoda od skupno ostvarjenega v okraju Kočevje. Glede na to, da znaša število prebivalcev v tej občini 17,8 odst. od celokupnega prebivalstva v okraju, vidimo, da je ostvarjeni družbeni proizvod nekoliko pod okrajnim povprečjem. Nasprotno pa je ostvaril zadružni sektor 38,8 odst. in privatni 20,6 odst. od v okraju ostvarjenega družbenega proizvoda v teh dveh sektorjih.

Industrijska proizvodnja bo v letu 1956 predvidoma porasla za

Socialno zavarovanje je važen činitelj

Vloga in pomen socialnega zavarovanja se zrcali tudi v dejavnosti naše okrajne ustanove za socialno zavarovanje, saj je bilo v letošnjem prvem polletju izdano za zdravstveno zavarovanje zavarovancev, otroške dodatke in pokojnine ter invalidnine nad 190 milijonov dinarjev, kar predstavlja za naš okraj vsekakor veliko vsoto.

V našem okraju uživa pravice iz socialnega zavarovanja že nekaj nad 57 odst. vseh prebivalcev okraja. Ta odstotek pa se še stalno veča, kar pomeni, da zajema socialno zavarovanje vedno večje število prebivalcev.

Zavod za socialno zavarovanje je izdal v prvem polletju za ambulantne preglede 7.981.000 dinarjev, za zobno nego 2.300.000 dinarjev, za zdravljenje v bolnišnicah 22.900.000 dinarjev, za zdravila 4.500.000 dinarjev, za ortopedske pripomočke 1.200.000 dinarjev, za potne stroške zavarovancev 4.600.000 dinarjev, za namočenja za plače 9.900.000 dinarjev, za opreme novorojenčkov 1.880.000 dinarjev itd.

Zaradi nesreč pri delu je bilo izdanih v prvem polletju za namočenja za plače nad 3 milijone dinarjev. Če pa bi prišli k temu še zdravstvene storitve in bolnišnice, bi bil ta znesek neprimerno večji.

Največ nesreč na rudniku

Vseh nesreč je bilo v prvem polletju 613. Od tega je bilo na rudniku 214 nesreč, na Kmetijsko gozdarskem posestvu 167, pri »Zidaru« 55 itd. Velik odstotek izgubljenih dni zaradi nesreč pri delu pa zlasti opažamo pri mlajših podjetjih, kot so Galanterija v Sodražici, »Šmreka« v Loškem potoku in druga. Vzrok pogostim nesrečam pri delu je vsekakor v tem, da se vodstva podjetij premalo brigajo za izboljšanje higien-sko-tehnične zaščite pri delu.

Zanimiva je ugotovitev, da od vseh invalidnih zaradi nesreč pri delu ali boleznih odpade tretjina teh invalidnih na rudarje, tretjina na delavce iz gozdarske stroke in le tretjina na vse druge vrste gospodarske dejavnosti.

Upravičencev od otroškega dodatka je v okraju 2688 s 5403 otroci. Znižane otroške doklade prejema 531 upravičenec z 1254 otroci polne pa 1936 upravičenec s 3767 otroci. Tako znaša povprečen otroški dodatek na enega otroka mesečno 2330 dinarjev.

Vrniti morajo čez 3,5 milj. dinarjev

Zavod za socialno zavarovanje je tudi ugotovil, da so nekateri neupravičeno prejeli otroške dodatke. To pa zaradi tega, ker niso pravočasno javili, da so pridobili zemljo, ali pa niso sporečali sprememb, ki vplivajo na pravico do otroškega dodatka. Zaradi tega je nastalo preplačilo otroških dodatkov v znesku 3 milij. 748.167 dinarjev, katerega bodo morali prizadeti vrniti.

Naši zavarovanci se čestokrat jezijo zaradi tega, ker se pokojninske zadeve prepočasno rešujejo. Nočem reči, da ni pri tem krivda tudi na pokojninskem odseku,

vendar pa so v glavnem krivi zavarovanci sami. Le-ti čestokrat ne predložijo dovolj jasnih dokumentov o delovni dobi, niti drugih podatkov, ki so potrebna za priznanje pravice do pokojnine. Čestokrat je vzrok temu tudi površno delo Komisije za priznavanje delovne dobe pri Posredovalnici za delo.

Še vedno so težave glede priznavanja pokojnine zaslužnim in izbranim borcem NOB. Upamo, da bo to kmalu rešeno s novim zakonom o pokojninskem zavarovanju, katerega osnutek je že v diskusiji.

Poseben problem predstavljajo za zavod privatni delodajalci. Težave so v plačevanju prispevka za socialno zavarovanje. Le-ti namreč plačujejo prispevek sami, ne pa tako, kot je urejeno za družbene gospodarske organizacije in ustanov, ki plačujejo prispevek v banki ob priliki, ko dvigajo denar za plače.

Obrtniki so oškodovani zavod

Med njimi so tudi taki, ki skušajo zavod oškodovati. Tako sta Arko Janez, tesar iz Dolenjih Lazov pri Ribnici, in Modic Janez, tesar iz Sajeveca, oškodovala zavod na ta način, da sta odvajala prispevek za socialno zavarovanje od manjših zneskov, kot so jih delavci dejansko prejeli. Prvi si je tako prisvojil 19.210 dinarjev, drugi pa 73.126 dinarjev. Oba sta bila pred sodiščem obsojena na zaporno kazen in na povračilo škode.

V letošnjem letu smo izdali vsem tistim, ki imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja, zdravstvene izkaznice. Če jo morda kdo iz kakršnih koli razlogov še ni prejel, jo bo moral takoj zahtevati, ker v bodoče ne bo mogel več uveljavljati pravice do zdravstvenega zavarovanja z bolniškim listi.

Podružnica v Ribnici

Naj omenim še to, da se v Ribnici snuje podružnica zavoda za socialno zavarovanje. Pomen podružnice v Ribnici je v tem, da bomo na ta način čimbolj približali ustanovo socialnega zavarovanja zavarovancem. Volitve v skupščino podružnice bodo 18. in 19. avgusta t. l. in jim bodo morale zlasti sindikalne podružnice posvetiti vso skrb.

Rudolf Mohar

Zemlja premalo daje

Seja občinskega LO Kočevje

Minuli ponedeljek so se sestali odborniki Obč. LO Kočevje k 10. seji. Razpravljali so o podrobnostih v juniju sprejetega družbenega plana in drugih zadevah. Družbeni plan občine Kočevje predvideva, da bo industrijska proizvodnja v letošnjem letu porasla za 4,8 odst., ker se bo povečala proizvodnost dela in bodo boljše izkoriščene kapacitete v prejšnjih letih vloženih investicij. Kakor industrijska in druga proizvodnja, se bo dvignil tudi družbeni proizvod in narodni dohodek v merilu občine. Največje povečanje proizvodnje se predvideva v proizvodnji elektrone energije, ker bo začela z delom nova razdelilna postaja.

Področje občine Kočevje je po obsegu največje v okraju, saj obsega 48 odstotkov površin okraja. Kmetijskih kultur je 34,47 odst. površin, od tega je 9,63 odst. njiv, 15,98 odst. travnikov, 36,16 odst. gošče, 36,88 odst. pašnikov, 1,35 odst. sadovnjakov. Stanje njiv je pod okrajnim povprečjem. Značilno za področje kočevske občine je to, da je 72 odst. vseh kmetijskih površin družbena last. V tem pogledu je na prvem mestu v naši republik. Po podatkih statistike se na področju občine redi okoli 500 konj, 4820 glav goveje živine, 3100 prašičev, 750 glav drobnice in čez 15.000 glav perutnine. Število živine je po mnenju odbornikov premajhno. Zmogli bi rediti več živine, kar nam dokazujejo podatki iz drugih občin kočevskega okraja, ki dosegajo lažje uspehe. V prihodnje bo potrebno kaj ukreniti, da se število živine poveča, saj so dani vsi pogoji za to.

Med drugim so odborniki razpravljali o dodelitvi dotacij organizacijam in društvom. Pri tem so upoštevali delo društev ali organizacij, potrebe in število član-

stva. Sklenili so, da se dodeli Obč. LO Kočevje k 10. seji. Razpravljali so o podrobnostih v juniju sprejetega družbenega plana in drugih zadevah. Družbeni plan občine Kočevje predvideva, da bo industrijska proizvodnja v letošnjem letu porasla za 4,8 odst., ker se bo povečala proizvodnost dela in bodo boljše izkoriščene kapacitete v prejšnjih letih vloženih investicij. Kakor industrijska in druga proizvodnja, se bo dvignil tudi družbeni proizvod in narodni dohodek v merilu občine. Največje povečanje proizvodnje se predvideva v proizvodnji elektrone energije, ker bo začela z delom nova razdelilna postaja.

Področje občine Kočevje je po obsegu največje v okraju, saj obsega 48 odstotkov površin okraja. Kmetijskih kultur je 34,47 odst. površin, od tega je 9,63 odst. njiv, 15,98 odst. travnikov, 36,16 odst. gošče, 36,88 odst. pašnikov, 1,35 odst. sadovnjakov. Stanje njiv je pod okrajnim povprečjem. Značilno za področje kočevske občine je to, da je 72 odst. vseh kmetijskih površin družbena last. V tem pogledu je na prvem mestu v naši republik. Po podatkih statistike se na področju občine redi okoli 500 konj, 4820 glav goveje živine, 3100 prašičev, 750 glav drobnice in čez 15.000 glav perutnine. Število živine je po mnenju odbornikov premajhno. Zmogli bi rediti več živine, kar nam dokazujejo podatki iz drugih občin kočevskega okraja, ki dosegajo lažje uspehe. V prihodnje bo potrebno kaj ukreniti, da se število živine poveča, saj so dani vsi pogoji za to.

Med drugim so odborniki razpravljali o dodelitvi dotacij organizacijam in društvom. Pri tem so upoštevali delo društev ali organizacij, potrebe in število član-

stva. Sklenili so, da se dodeli Obč. LO Kočevje k 10. seji. Razpravljali so o podrobnostih v juniju sprejetega družbenega plana in drugih zadevah. Družbeni plan občine Kočevje predvideva, da bo industrijska proizvodnja v letošnjem letu porasla za 4,8 odst., ker se bo povečala proizvodnost dela in bodo boljše izkoriščene kapacitete v prejšnjih letih vloženih investicij. Kakor industrijska in druga proizvodnja, se bo dvignil tudi družbeni proizvod in narodni dohodek v merilu občine. Največje povečanje proizvodnje se predvideva v proizvodnji elektrone energije, ker bo začela z delom nova razdelilna postaja.

Področje občine Kočevje je po obsegu največje v okraju, saj obsega 48 odstotkov površin okraja. Kmetijskih kultur je 34,47 odst. površin, od tega je 9,63 odst. njiv, 15,98 odst. travnikov, 36,16 odst. gošče, 36,88 odst. pašnikov, 1,35 odst. sadovnjakov. Stanje njiv je pod okrajnim povprečjem. Značilno za področje kočevske občine je to, da je 72 odst. vseh kmetijskih površin družbena last. V tem pogledu je na prvem mestu v naši republik. Po podatkih statistike se na področju občine redi okoli 500 konj, 4820 glav goveje živine, 3100 prašičev, 750 glav drobnice in čez 15.000 glav perutnine. Število živine je po mnenju odbornikov premajhno. Zmogli bi rediti več živine, kar nam dokazujejo podatki iz drugih občin kočevskega okraja, ki dosegajo lažje uspehe. V prihodnje bo potrebno kaj ukreniti, da se število živine poveča, saj so dani vsi pogoji za to.

Med drugim so odborniki razpravljali o dodelitvi dotacij organizacijam in društvom. Pri tem so upoštevali delo društev ali organizacij, potrebe in število član-

PO SVETU

KONFERENCA O SUEZU

16. avgusta se je pričela v Londonu konferenca 22 držav, ki naj bi sklepala o bodočnosti Sueškega prekopa. Sam Egipt se konferenci ne bo udeležil. Predsednik Nasser zahteva, da Organizacija združenih narodov skliče konferenco vseh koristnikov Sueškega prekopa.

Stališče naše države do Suez je v posebnem intervjuju pojasnil maršal Tito. Dejal je, da Jugoslovanska vlada zelo preseneča, da so tri velesile popolnoma prezrle interese naše države v tem pogledu in njene pravice do sodelovanja na tej konferenci. Nadaleje je gov. Tito dejal, da se je egiptovska vlada izrekla za spoštovanje svobodne plovbe po prekopu in da svoje mednarodne obveznosti dosledno izpolnjuje. Vse ladje, ki plujejo brez ovir skozi Sueški kanal. Promet v preteklem mesecu je bil celo večji kot v istem mesecu preteklega leta. Mednarodna konferenca lahko razpravlja samo o pogojih za uveljavljanje načel svobodne plovbe in sicer ob enakopravnem sodelovanju Egipta, ne da bi Egiptu vsilili sklepe.

Mnenje večine držav na svetu je, da se vprašanje prekopa reši na miren način in da bi grožnje Anglije in Francije bile prej v škodo kot v korist pravične rešitve. Vse arabske države, z njimi pa tudi mnoge azijske, so na strani Egipta ter popolnoma odobravaljo nacionalizacijo prekopa. Pripravljeni so tudi z orožjem braniti interese Egipta.

V premogovniku Marcinel v Belgiji se je pripetila največja rudarska nesreča v tem stoletju. Zaradi kratkega stika je prišlo do požara, ki je zaprl izhod 260 rudarjem, ki so bili tedaj v globini 1000 metrov.

Vsa reševanja so bila do sedaj brezuspešna in ni več nikakega upanja, da bi rešili rudarje. Pogrešajo 259 rudarjev, mrtvih so našli do sedaj 18, opečenih in hudo ranjenih pa 6. Med pogrešanimi rudarji je največ Italijanov in Belgijcev, nekaj pa je tudi Jugoslovancev. Vsa belgijska in svetovna javnost ostro obsoja upravo

rudnika, ki ni dovolj skrbela za zaščito rudarjev, kajti rudarji, ki so ostali pri življenju, vedo povedati, da uprava rudnika ni storila nobenih zaščitnih tehničnih ukrepov v rudniških jaških in rovih.

V Moskvi so se pričela pogajanja za sklenitev mirovne pogodbe med Sovjetsko zvezo in Japonsko. Pogajanja so precej zavre prevelike japonske zahteve po otokih, ki jih je v drugi svetovni vojni pridobila Sovjetska zveza. Besedilo pogodbe je praktično že pripravljeno in bo dokončna pogodba sklenjena ko se vrne zunanja ministra Sovjetske zveze in Japonske iz Londonske konference.

V Ameriki se pripravljajo na veliko predvolilno kampanjo za izvolitev predsednika ZDA. Za predsednika bo ponovno kandidiral dosednji predsednik Eisenhower, kandidata demokratske stranke pa bosta Stevenson ali Harriman. V Beograd je prišel na obisk komandant oboroženih sil Burne, generalni polkovnik Ne Win. Povabil ga je načelnik našega generalnega štaba.

Umrli je minister za zunanje zadeve Ljudske republike Bolgarije Nejdov Minčev.

PROSLAVA 20-LETNICE STAVKE V KRANJU

Pod pokroviteljstvom člana Zveznega izvršnega sveta Franca Leskovška bo 16. septembra v Kranju proslava 20-letnice velike stavke tekstilnih delavcev Slovenije. Pred osrednjo proslavo bo vrsta svečanosti na Gorenjskem v spomin na boj slovenskih delavcev za boljše delovne in življenjske pogoje. Razen glavne razstave v Kranju bodo odprli še lokalne razstave v Trzinu, Jesenicah in v Škofji Loki. Te razstave bodo prikazale revolucionarno pot delavcev Slovenije.

Stavkovno gibanje se je začelo 20. avgusta leta 1936 v Kranju in se nato razširilo med vse tekstilne delavce Slovenije. V stavko so stopili tudi delavci kočevske tekstilne tovarne. Stavke so trajale do 16. septembra, ko so jo obla- stili s pomočjo vojske in policije na silno skušale zatreti.

Iz dela in življenja lovskih družin

LD Ribnica je zgradila kočo na Veliki gori

Nedavno je bila na Veliki gori sredi poračenega gozda, v prelepi gorski naravi, slavnostna otvoritev lovske kočice, ki jo je zgradila Lovska družina Ribnica. Slavnostni otvoritvi so prisostvovali republiški poslanec tov. Matija Maležič, predsednik OLZ tov. Jože Kalan, zastopniki LD Sodražica, LD Žlebič, LD Dolenja vas, zastopnik Olepševalnega društva Ribnica ter polnoštevilna udeležba članstva Lovske družine Ribnica in še mnogo drugih prijateljev prelepe gorske narave.

Predsednik LD Ribnica tov. Bogo Fegic je na slavnostnem balkonu novozgrajene kočice pozdravil vse navzoče in v kratkih besedah orisal pomen dolgotrajne želje vsega članstva novozgrajene kočice, katera naj služi svojemu namenu v korist ljubiteljem narave. Tajnik družine tov. Vanič pa je imel krajši govor. Veliko vztrajnosti in požrtvovalnosti ter nesebičnega dela je bilo potrebno, da stoji danes lovska kočica.

Morda bi nepoučen mislil, da so lovske kočice nepotrebne! Ne! Lovske kočice smatramo v lovske smislu kot eno izmed važnih lov-

skih naprav, ki naj nudi lovcu po napornem dnevnem obhodu varno in kolikor mogoče udobno zatočišče. Lovska kočica omogoča lovcu kontrolo lovišča ter smotno gospodarjenje.

Današnji lovec, kot član socialistične družbe in državljan socialistične domovine, mora imeti pravilne poglede na lov in lovstvo. Današnji lovec je upravnik lovišča, ki mu ga je ljudstvo poverilo in zaupalo ter skrbnik divjadi, ki je obče ljudsko premoženje. Torej je varuh in skrbnik, pri tem pa je seveda deležen vseh tistih užikov, ki jih nudi priroda iskrenemu in poštenemu ljubitelju narave in si z njimi bogati duh ter s telesnim razgibanjem utrjuje svoje telo. Lep lovski užitek odtehta vse drugo, bdiš telesne napore ter ustvarja vselej notranje razpoloženje, ki človeka dviga iznad vsakdanjosti. Le ob taki privzgojeni predanosti je zrastle ob pomoči prijateljev lovska kočica na Veliki gori, ki bo še poznim rodovom pričala o naši prizadevnosti, vztrajnosti in predanosti zeleni bratovščini. Koča pa bo v bodoče privabila enega ali drugega do-

mačina ali tujega gosta v okolišje prelepe Velike gore, ki je bila doslej kot izletniška točka več ali manj zanemarjena.

Vse priznanje za izgraditev kočice zaslužijo tovariši: Pepe Gril, Jože Pucelj, Fridel Henigman in France Lovšin. K. Pogačnik

Lovska kočica na Veliki gori

Razstava v Kočevju

Ta teden je Okrajna lovska zveza pripravila v prostorih gimnazije v Kočevju veliko lovske razstavo. Razstavlja 11 lovskih družin. Razstava je lep dokaz o vsem, kar lovec vidi in sliši v naših gozdovih. Številni obiskovalci imajo priliko videti vse vrste živali od velikega kosmatinca do drobnih ptic. Posebno veliko je razstavljenih lovskih trofej, vse

vrste rogov srn in jelenov; lepo je prikazana rast rogov od prvih začetkov do široko razraščene rogovjave.

Lovci so razstavili tudi vse pripomočke, ki jih imajo pri lovu, posebno pa puške od najstarejših do najnovejših.

Do sedaj si je razstavo ogledalo že nad 1000 ljudi.

Kaj pravi lovec o srečanju z medvedko

Nič posebnega ni, če se lovec sreča s kosmatincem medvedom, ker se ta človeku rad izogne. Drugače pa je z medvedko, ki vodi mladiče. Zato si takega srečanja nihče ne želi. Tudi jaz nisem bil posebno navdušen, ko sem se pred leti znašel nekaj metrov pred medvedko s tremi mladiči. Danes seveda z zadovoljstvom mislim na to doživetje, ki je tudi za lovca redkost. Moram pa priznati, da se mi je zadovoljstvo pojavilo šele tedaj, ko mi je medvedkina zadnja plat že izginila izpred oči.

Šla sva z nadlovcem Dolarjem na službeni obhod revirja. Povsod je ležala še precej debela plast snega, samo prav sončna pobočja so bila že kopna. Vreme je bilo lepo, sonce je gredo kot polet.

Bolj natanko sva nameravala pregledati skalnati grič, kjer je še tu pa tam ležala krpa snega. Med redkim hrastovjem raste tamkaj nekaj leskovih grmov, bolj pa se šopirita češminj in črni trn, ki ju povezuje še srobot. Vendar je teren še kar prehodan, samo da se ponekod vidi le na nekaj metrov daleč.

V ta predel je zavil že pred dobrimi 14 dnevi v drugem revirju ranjeni merjasec. V snegu sva ga lahko sledila, mnogo težje pa je postalo, ko sva prišla do kopnina. Zato sva se razdelila. Dober prehod na grebenu, kak kilometer vstran, je šel zaprt Dolar, jaz pa sem šel za sledom.

Ker sta bila trava in listje prepojena z vlago topčega se snega, se je dalo kar tiho zasledovati. Ko tako ležem že dobre pol ure, opazim kakih 30 metrov pred seboj temnorjav hrbet, ki ga je zastiral velik grm, deloma pa zakrivala precej visoka skala. Prepričan, da sem naletel na iskanega merjasec, dvignem puško. V tem pa se žival nekoliko premakne, da sem videl tudi del života. Barva se mi je za-

zdelo nekoliko sumljiva. Zato sem se hotel prepričati, s kakšno mrcino imam opravka. Žival me še ni dobila v nos. Počasi se je premikala po žlebinji proti grebenu hriba.

V kritju se umaknem, da jo prestrežem kakih 100 m višje. Vse je šlo hitro in srečno. Kmalu sem bil v dobri zasedi. Pod mano je bila precejšnja strmina in visoka skala. Nestirno sem čakal s pripravljeno puško.

Razočaranje pa ni bilo majhno, ko se namesto prašiča pokaže medved. Zgledam ga kakih 10 m pod seboj. Ker ni bilo prvič, da sem se srečal s kosmatincem, zavarujem puško in jo vržem na ramo s cevjo naprej, misleč: »Saj ni prašič, saj je medved!« V moje veliko presenečenje pa ta gib medvedke ni splašil (dokler nisem zagledal mladičev, sem mislil, da imam pred seboj medveda), kot se je to navadno zgodilo pri srečanjih z medvedom. Ta medved se je postavil na zadnji nogi in pokonci napravil še nekaj korakov. Presečen sem bil tako, da nisem snel puške z rame, temveč sem le opazoval, kaj bo. Medved pa se je postavil spet na vse štiri noge. Tedaj sem neopazno segel z desno roko za hrbet in pripravil puško, da me nadaljnji razvoj ne bi presenetil.

Medvedka ni doslej kazala nobenega zanimanja za mene. Zdelo se mi je, da z nazaj obrnjeno glavo nekaj pričakuje. Ni dolgo trajalo, ko se kot mucek neslišno približala čez meter visoko skalo zavajen medvedek, težak že okrog 10 kg in se zateče v varstvo pod materin trebuh. Za njim jo primaha še drugi in tretji. Težko sem verjel logarju Hočevarju, ki je 1952. leta videl medvedko s štiri mladiči, saj sem mislil, da medvedka ne skoti več kot dveh mladičev. Sedaj pa sem imel pred seboj tri mladiče in medvedko, ki ni bila posebno shujšana, pač pa precej umazana od zemlje. Izkazovala je svojo ljubezen mladičem, jih obližovala in drezala s smrčkom ter venomer nekaj godrnjala vanje.

Ustrelila sta 70 kg težkega prašiča

Lovca B. J. in L. I. sta imela oni dan precejšnjo srečo. Bila sta na lovu v okolici Starega loga. Kar iznenada se jima je nasmehnila sreča. Do njiju je prišel blizu divji prašič, ki sta ga ustrelila. Ščetinar je bil precej rejen in je tehtal okoli 70 kg. To je lep lovski uspeh. Kmetovalci in vodstvo Kmetijske uprave pa je bilo tudi zadovoljno, da jim prašič ne bo

več delal po travnikih in njivah škodo. Letošnje leto so divji prašiči prerili precej površin na Ko-

čevskem, kar povzroča precejšnjo škodo za kmetijstvo.

Sele ko sem medvedko opazoval od zadnje plati, sem opazil, da mi od nenavadnega srečanja drgetajo žilve. Ko sem nato podrobneje pregledal ta sektor, sem vsepovsod na več kilometrov daleč naletel na medvedkine stopinje, ki je do tega dne sama krožila za hrano. Ta dan je medvedka prvič popeljala mladičino iz brloga. Še nekaj tednov sem jo sledil na istem terenu, toda nisem imel več sreče, da bi lahko opazoval vso medvedjo družino.

Jenko Rajko

LOVSKA IZ OSILNICE

V nedeljo 5. avgusta je lovska družina pripravila skupinski lov. Lov so se udeležili skoraj vsi lovci, le Jurij Stimac (Mirtovič št. 1) se ga ni udeležil. Moral je odgnati živino na pašo. »Nič ne de,« si je mislil in vzel puško s seboj. Nenadoma zagleda pred seboj »liscico«, pomeri in sproži. Veselo se približala plenu in glej — pred njim je ležala njegova krava s prestreljeno zadnjico, o liscici pa »ne duha ne sluh.«

Pravljica

O LOŠKEM POTOKU

(Nadaljevanje in konec)

Namreč, čeprav je bilo že davno konec hudobne vile, je njena hudobija še živeła. Tavalja je po gorah, družec se z zvermi, in sejala med ljudmi sovraštvo. Do ljudi se ni upala, ker se je bala zvonjenja. — Zdaj pa, ko je zvonjenje prenehalo, je prišla mednje kot zloglasna vešča, hoteč ustvariti med njimi razprtije. Približala se je zdaj temu zdaj onemu in šepetala: »Sprejmi me, sprejmi me v svoje srce, pa boš videl, kako ti bo lepo! Vsa ta sreča bo samo tvoja... Castili in priklanjali se ti bodo do tal!« Ali zaman je bilo

vse njeno prizadevanje, zakaj Potočani so se dobro zavedali, da bi pomenilo to konec njihove sreče... Z župnikom pa je bilo drugače. Že od vsega začetka se ni mogel sprijazniti z mislijo, da bi bili vsi ljudje enaki. Zato je toliko bolj prišluhnil šepetanju in zdelo se mu je, da mu je spregovorilo lastno srce. Tako opojno je bilo to šepetanje, da se mu je brez obotavljanja vdal...

Poslej je župnik še laže govoril. Nekateri je vabil k sebi, druge pa prežiral, samo da bi med njimi ustvaril sovraštvo. Pa ni šlo! Enotnosti Potočanov ni bilo mogoče omajati. Še bolj so se ljubili med

seboj in pomagali drug drugemu, kjer so le mogli.

Ali župnik ni odnehal: neprestano mu je vrtalo v srcu. Slednjič mu je zašepetalo: »Srebrni zvon mora izginiti...«

Tedaj se mu je posvetilo: »Ha!« se je nasmehnil. »Prodaj ga... To bo imenitna kupčija!«

Kmalu je dobil kupca. Bronast zvon in polnega zlatnikov mu je ponudil zanj. Župniku je kar zagomazelo po životu spricho take velike vsote. Brez obotavljanja je pograbil za iztegnjeno roko in — kupčija je bila sklenjena.

Ko so zvon odpeljali, je zazvonil tako žalostno, da bi se moralo zginiti srce, in če bi bilo iz kamna. Ali župnik je ostal miren, kot da se ni nič zgodilo: ves blažen je prešteval denar, za katerega je prodal srečo Loškega potoka...

Ljudje so slišali odhajajoče zvonjenje, dokler ni utonilo v daljavi. Spogledali so se in neka temna slutnja jim je zagrnila duše...

Na Loški potok so potem prišle vse nesreče. Leto za letom je bilo slabše, da je kmalu presahnilo jezero. V domove se je vselila beda. Razdelili so si zemljo, misleč, da je v skupnem življenju vzrok pomanjkanja, pa so se še bolj pogrezali v siromaštvo, zakaj njihovih src se je loteval pohlep po imetju. Nastajala je majhna pečica premožnih, večina pa jih je skoraj popolnoma obubožala, da so bili prisiljeni, služiti si kruh pri tujih gospodarjih. Siromaštvo pa je rodilo sovraštvo, ki se je stopnjevalo iz roda v rod in — nesreča je morala priti neizbežno.

Drago so plačali svojo zablodo. Mnogo dragocenih življenj jih je stala... Vendar pa — čeprav zapeljani od temnih sil — so ostali Potočani v svoji duši dobri in pošteni. In kot taki dobro vedo, da srebrnega zvona ne bo nikoli več, prepričani pa so, da se bo sreča še povrnila.

Grobovi ob Taborski steni

Tone Ozbolt:

Nastopila je tiha noč in ta noč je bila zadnja, ki sta jo Vinko in Jakec prebila med partizani. V gozdnem zavetju vrh strmih planin in v objemu rahlih zračnih tokov sta se ob budnem čuvanju partizanskega stražarja zleknila v travo ob Taborski steni. Potem je bilo vse tiho in mirno. Od časa do časa so prihajale partizanske patrulje, sem in tja so v daljavi prekinjali nočni mir vojaški streli, a nad ugašajočim ognjem se je jezila sova, ki je s svojim skovikanjem in preletavanjem z drevesa na drevo motila rahlo spanje utrujenih in zaskrbljenih partizanov. Šele proti jutru, ko so ju pobožali topli sončni žarki, sta tudi dečka zatisnila oči in zadremala. Spala sta tako dolgo, dokler ju ni zbudil partizan in ju povabil k zajtrku. Najedla sta se zabeljenih žgancev in se nato še posladkala z medom, ki so ga prinesli partizani iz Belice in od Goniške strani.

Sedaj sta tudi prvič videla partizanskega komandanta Vasja in komisarja Jana, ki sta jima bila znana le po imenih. V dolini pa sta bila zelo znana. »Rešila sva si življenje in ostala bova kar med vami,« je predlagal Jakec, ki je bil starejši. Zopet sta se zazrla v dolino, mislila na svoje ljube starše, bratce, sestrice, pionirje in še enkrat v duhu preživljala dogodke prejšnjih dni. Slovo od mamic, veselje med partizani, živina na paši in delo v pionirski četi itd. In potem... da, potem je nastala groza: streli, dim, ognjeni plameni, vik in krik vaščanov...

Oči so jima zalile solze. Kdo bi si mislil, da se je med tem nad 500 fašistov priplazilo po skrivnih planinskih prelazih, koder jim je kazala pot roka odpadnika domače vasi do same Taborske stene. Nasočili so in od vseh strani navalili na stražarja, ki je v neenakem boju takoj omahnil. Tudi pionirjema Jakcu in Vinku niso prizanesli. S puškimi kopiti so ju pobili in nato razmrcavili. Še ko je umiral se je Jakcu iz prsi iztrgal čuden krik groze, s čimer je še poslednjič opozoril partizane, da so izdani. Preko mrtvih junakov so Italijani navalili na partizanski tabor, ki je bil v neposredni bližini v votlini Taborske stene. Vnela se je krvava borba, kakršna v tem kraju do tedaj ni bilo primera. Topovi, minometali, avioni, strojnice, puške ter tanki v ozadju, vse se je oglašalo v tem peklenem trušču. Neštetim Italijanom je ob Taborski steni za vedno izginil pohlep po naši zemlji. Le koliko je bilo partizanov, da so vzdržali v celodnevem boju proti tako številni in do zob oboroženi sili Italijanov? Samo enajst jih je bilo, enajst jeklenih src, ki so vedeli za kaj utripajo in več kot polovica teh živi še danes.

Poraženi in osramočeni so se zvečer 24. julija 1942. leta umikali Italijani v svojo postojanko. V zeleni travi vrh strmih planin, kjer se onstran Taborske stene začnajo prostrani gozdovi, so partizani poleg mrtvih trupel padlih tovarišev našli tudi mrtva pionirka Jakca in Vinka. Ker morilec ni mogel do kraja obračunati s partizani, so se med drugim znesli tudi nad mrtvimi trupli dečkov. Prebadali so ju z bajoneti, čeprav sta že zjutraj za vedno zatisnila solzne oči, polne groze in grenkobe. Zdaj sta ležala sredi gorskih trav in molčala. Vinko ni nič več spraševal: »Kje je moja mamica?« in Jakec tudi ne po svojem bratcu-dvojčku. Še vedno je Vinko držal v roki kos satovja, iz katerega je polzel curek medu in se mešal z mlado, nedolžno krvjo kot grenka solza matere, ki je bila medtem že daleč od nje, na poti v taborišče smrti, od koder se ni nikdar več vrnila.

22. julija 1953. leta je Zveza borcev NOV padlim junakom tega znamenitega boja odkrila v skalni votlini Taborske stene spominsko ploščo, da bo še mnoga in mnoga leta spominjala znanca na partizanske borce, ki jim ni omahnil. Tudi pionirjema Jakcu in Vinku niso prizanesli. S puškimi kopiti so ju pobili in nato razmrcavili. Še ko je umiral se je Jakcu iz prsi iztrgal čuden krik groze, s čimer je še poslednjič opozoril partizane, da so izdani. (Konec)

Obvestilo

Uprava cest pri OLO Kočevje, obvešča vse koristnike vozil, da bo cesta **Kočevje-Rudnik** z 20. avgustom do nadaljnjega, zaradi rekonstrukcije zaprta.

Promet se usmeri na relacijo **Kočevje-Cvišlerje - Šalka vas - Rudnik**, ali **Kočevje-Klinja vas - Želnje - Rudnik**

Uprava cest pri OLO - Kočevje

Obvestilo!

Pooblašeni smo, da v imenu podjetij in trgovin obveščamo vse, ki se s kakršnimikoli vlogami obračajo na naslove spodnjih podjetij in trgovin za dodelitev podpor in slično, da za take dajatve nimamo sredstev in so za tekoče leto izčrpana. Na pismene vloge ne bomo odgovarjali, prošnje po osebnih delegatih že v naprej odklanjamo. Prosimo, da to upoštevate!

Knjigovodski center Kočevje

Grosistično trgovsko podjetje

„Trgopromet“ Kočevje

Trgovsko podjetje „Tobak“ Kočevje, trgovine:

Prehrana, Tekstil, Preskrba, Železnina, Galanterija, Knjigarna in papirnica, Hrana, Oskrba, Manufakturna, Obutev, Preskrba rudarjev, Trgovina Stara cerkev. Potrošnik in Špecerija Kočevje.

Šport in telesna vzgoja

Avto-moto dirke v Kočevju

Dosežen je bil nov rekord proge. Najboljši čas dneva je dosegel Delorenco — Ljubljana v kategoriji 500 ccm — 81,8 km/h. V močni konkurenci najboljših dirkačev Slovenije je Drogenik Alojz v kategoriji vozil 250 ccm zasedel 3. mesto s časom 12.19 s povprečno brzino 77,8.

Preteklo nedeljo so bile v Kočevju avto-moto dirke za šampionat LRS. Nastopilo je 35 motoristov in 3 avtomobilisti. Nad 2000 gledalcev je imelo priliko videti vozače iz Ljubljane, Maribora, Hrastnika, Trbovlje, Tržiča in Kočevja. Od domačinov sta nastopila dva motorista in 2 avtomobilista. Proga je vodila v krogu skozi mesto in je z ostrimi zavoji zahtevala veliko spretnosti od vozačev. Prevladovali so stroji tipa »Puch-Tomos«. Zaradi velike hitrosti so si mnogi zamišljali več padcev in poškodb, vendar jih zaradi dobro zavarovane proge ni bilo.

Dirko je organiziralo domače avto-moto društvo, ki mu gre za brežhibno izvajanje dirke vse priznanje. Veliko truda so vložili tudi organi Tajništva za notranje zadeve pri zavarovanju ceste in drugi organizaciji. Želeli bi še večkrat videti podobne dirke, saj je proga dobra ter je pri tej dirki privabila rekordno število tekmovalcev. Prav bi bilo, da bi se med seboj pomerili tudi domači vozači, saj imamo v Kočevju številne motorje.

VESTI IZ RIBNICE

V dvorani Partizana v Ribnici so v četrtek 9. avgusta prikazovali dva dokumentarna filma z naslovom: »Mladina in šport ter telovadba« in »Telesno vzgojna

Pri delu na stadionu

Rezultati tekmovanja. — Motorji do 125 ccm — dolžina proge 15,9 km: 1. Mrak Peter (invalid) 13.53 — 68,4 km/h, 2. Podrekar Ivan, Tržič 14.18 — 66,8 km/h. Motorji do 250 ccm — dolžina proge 15,9 km: 1. Podreberšek Drago, »Zdravko Vrhunc« Ljubljana 12.13 — 78,7 km/h, 2. Ažman Edo, Ljubljana 12.14 — 77,8 km/h, 3. Drogenik Alojz, Kočevje 12.19 — 77,8 km/h. Motorji do 350 ccm — dolžina proge 21,2 km: 1. Trampus Emil, »Zdravko Vrhunc« Ljubljana 16.11, 2. Ažman Edo Ljubljana 16.20. Motorji do

Tekmovanje predvojaške vzgoje

Svet za kulturo in prosveto OLO Kočevje je razpisal program, po katerem se bo tekmovalo v streljanju pri mladincih, obvezniški predvojaške vzgoje.

Pri tekmovanju v okrajnem merilu bodo izbrali najboljši strelce okraja Kočevje, ki bodo na dan 23. septembra t. l. v Kopru zastopali okraj na republiškem tekmovanju za naslov najboljši ekipe v LRS.

V Kopru pa bodo izbrali zopet najboljši strelce, mladince predvojaške vzgoje, ki bodo dne 7. oktobra letos nastopili kot slovenska reprezentanca proti LR Srbiji. To tekmovanje bo v Kočevju.

Zaradi tega se mladinci iz učnega centra Kočevja že temeljito pripravljajo. Do sedaj imajo

parada. Nerazumljivo nam je, da se je mladina v razmeroma majhnem številu udeležila teh zanimivih in poučnih filmskih predstav. Predvidevamo, da bodo podobni športni filmi na sporedu vsak teden enkrat.

Naj zapišemo še to, da so s telovadbo v ribniškem »Partizanu« že začeli. Telovadci, pridno se udeležujejo vaj! Tudi dela na športnem stadionu se bližajo h koncu.

Za zaključek še to: Prav v teh dneh so začeli z gradnjo nove 40-metrске skakalnice, kar bo za Ribnico spet lepa športna pridobitev. —er—

OBVESTILA

KOČEVJE

— 88 let, Fitz Ema, osebna upokojenka iz Ponikev — 74 let.

DRAGA-LOŠKI POTOK

Rodila je Mohar Elizabeta, gospodinja iz Hriba-Loški potok — dečka.

Cestitamo! Poročila sta se Gorše Franc, zidar iz Ribnice in Knavs Ivanka, kmetovalka iz Travnika. Cestitamo!

Umrli je Mihelič Roman, kmetovalec iz Pungerta pri Dragi — star 17 let.

LASČE

Rodila je Petrič Jožefa, gospodinja iz Velikega Osolnika — dečka.

Cestitamo! Umrli so: Kraševac Rozalija, gospodinja iz Sela pri Robu — 73 let, Zadnik Jakob, kmetovalec iz Perova — 83 let, Lenič Jože, prejemnik socialne pomoči iz Roba — 53 let, Gradšar Anton, kmetovalec iz Hlebeč — 48 let.

Ribnica

Rodile so: Stupica Jožefa, gospodinja iz Kota pri Ribnici — dečka, Gelze Frančiška, gospodinja iz Ribnice — dečka, Starec Magdalena, gospodinja iz Prigorice — dečka in Marhar Stenčija, gospodinja iz Blat pri Ribnici — deklco.

Cestitamo! Poročila sta se Košir Anton, krojač iz Sentvida nad Ljubljano in Pajnič Ana, tekstilna delavka iz Ribnice.

Cestitamo! Umrli so: Klun Anton, preužitkar iz Bukovice — 75 let, Gorše Franc, preužitkar iz Dolenje vasi — 68 let, Oražem Janez, kmetovalec iz Lipovca pri Dolenji vasi — 60 let.

SODRAŽICA

Rodila je Vesel Marija, gospodinja iz Podklanca — deklco.

Poročila sta se Gernik Alojz, kmetovalec iz Janežev in Samsa Marija, kmetovalka iz Kračalov. Cestitamo!

Umrli sta Perušek Anton, kmetovalec iz Zimaric — 70 let in Plos Frančiška, gospodinja iz Zimaric.

DOBREPOLJE

Rodile so: Sever Julija, gospodinja iz Pake — deklco, Hren Kristina, gospodinja iz Kompolja — deklco, Zakrajšek Jožefa, gospodinja iz Rapijeva — deklco.

Cestitamo! Umrli sta Nose Frančiška, roj. Rus, preužitkarica iz Kompolja

Letne počitnice mladina preživlja v naravi, ob vodi in soncu...

Taborniki se zahvaljujejo

Otroci okraja Kočevje letos letujejo v Gornjem gradu na Štajerskem. Ne vem, kdo je izbral prav ta kraj za letovanje, vem pa to, da boljšega ni mogel izbrati. Kdor je hodil tod, ve, da leži Gornji grad v dolini, ki jo s severne strani zapira Rogatec, z južne pa Menina. Na zahodu je gorski prelaz Črnilce, preko katerega je speljana cesta v močnih serpentinah, na vzhodu pa se razširi v Spodnjo Savinjsko dolino. Zrak je zelo svež in vzbuja pri vseh zelo dober tek. Kraj sam je zelo velik in nekako domač. Kmetijska zadruga ima lepo urejeno kinodvorano, kjer so si otroci ogledali filme: »Kekec«, risanko »Pepek« in »Cirkuški otrok«. V kraju je pošta, dve trgovini, lepo poslopje nižje gimnazije, torej vse, kar je potrebno za življenje v nekoliko večji vasi.

Otroci letujejo v dveh skupinah: mlajši in zdravstveno šibki otroci so v koloniji, starejši pa taborniki.

V Gornji grad so prišli 17. julija zvečer. Za njihov prihod je bilo že vse pripravljeno in vse

urejeno. Že prve dni našega bivanja v koloniji so se spoznali med seboj in se zblížali kot bratje in sestre. Nezaupanje so kmalu nadomestili pravi tovariški odnosi, zato nihče ni čutil domotožja. Poleg tega pa je vsak našel v dijaškem domu, kjer stanujejo, topel domok, tovariše in vzgojitelje, ki mu bodo skoraj mesec dni nadomestili starše.

Otroci so prišli sem, da si zdravstveno opomorejo in naberejo novih moči za prihodnje šolsko leto; prišli so, da spoznajo lepote svoje ožje domovine.

Prosti čas preživijo otroci ob igri, delu in ob spominih na NOB. Z mladinci-domačini so odigrali že nekaj nogometnih tekem. Na predvečer Dneva vstaje so imeli skupno s taborniki proslavo v Domu Partizana.

Kolonijo so doslej štirikrat obiskali predstavniki oblasti, organizacije ZB in zdravstvene službe. Najbolj je ostal v spominu vseh obisk narodnega heroja Toneta Vidmarja-Luke in tov. Toneta Štarsčiča iz Glavnega odbora ZB v Ljubljani. Dolgo sta ostala med otroki in pripovedovala zgodbe iz partizanskega življenja in o pohodu XIV. divizije na Štajersko. Veseli smo bili tudi obiska iz Kočevja, ko sta prišla tov. Prnat Janez in tov. Debeljak Pepca. Vsi so se o življenju in delu v koloniji zelo pohvalno izrazili.

Tako je življenje v koloniji izpopolnjeno vsako minuto z igrami, delom, izleti in počitnicami. Otroci se bodo vrnil v zdravi, telesno močni, tako da bodo v novem šolskem letu pričeli delati s podvojenim elanom. Vsi so zelo hvaležni organizatorjem letovanja, organizaciji ZB ter Tajništvu za zdravstvo in socialno politiko, ki omogočajo otrokom prijetno štiritedensko bivanje v Gornjem gradu, od koder pošiljajo vsem domačim in znancem tovariške pozdrave. Prav tako se zahvaljujejo tudi tov. upravniku kolonije, ki je vložil ves trud in prizadevanost, da bo bivanje še prijetnejše, veselo in domače.

Danica Melink

Ribniški pionirji v Taborski jami

Občinski odbor SZDL Ribnica je pripravil ribniškim pionirjem preteklo nedeljo 5. avgusta lepo veselje. V nedeljo zjutraj sta odpeljala v Taborsko jamo 91 pionirjev dva avtobusa. Vožnja je bila prijetna, odmevala je pesem, harmonika pa je še povečala radostno razpoloženje pionirjev. V Taborski jami jih je čakalo majhno presenečenje, ker v jami ni bilo električne razsvetljave. Vse je so si zato pridrili kar pred jamo. Nato so obiskali Tabor, kjer so slišali o zgodovini tega kraja in o njegovem pomenu v času turških vpadov na slovensko ozemlje. Nazaj grede so se ustavili na Turjaku, kjer so se pod-

prli ob izdatnem kosilu. Nato so šli na turški grad, kjer so si ogledali vse zgodovinske znamenitosti. Tov. Pelc Jože, udeleženec bojev za turški grad v času NOV, je tolmačil potek bojev. Pionirji so zavzeto poslušali o silnem junaštvu partizanske vojske pri zavzetju tega mogočnega gradu. Menimo, da je najboljši način poučevanja mladine o NOB, če mladino pripeljemo na kraj zgodovinskih dogodkov, ker jim bo tako ostalo pripovedovanje vedno v spominu. Polni doživetja so se vrnil domov pionirji malo pred peto uro popoldan. SZDL Ribnica zasluži za organizacijo vso pohvalo. Posnemajmo jo! —er—

ZABAVNI KOTIČEK

SARADNA IZPOLNJEVANKA

1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

Prvi opis velja od začetka do debeleže navpičnice. Drugi od te do konca lika. Tretji skozi cel lik.

1. tla — nenastiljivost — sred, stvo za podkurjenje.

2. tečaj severni ali južni — oprati, oribati — pokvariti, potreti;

3. močan glas — spajam kovine — polomim, napravim nerabljeno;

4. oseba iz grške mitologije — ulica v Zagrebu — srbohrvaška abeceda;

5. predpona s tož. — presajam eno vrsto sadja na drugo — prekoljem, razdvojim;

6. domača žival — število (matematično enka) — ličinka metulja.

Na označenih poljih dobiš glasilo SZDL okraja Kočevje.

NEKAJ ZA SMEH

Žena: »Povej, Janez, kaj bi ti storil, če bi jaz umrla in bi bil ti vdovec.«

Mož: »Ravno to bi storil, kot ti, če bi postala vdova.«

Žena: »Ti lump, ti, prej si pa zmeraj rekel, da brez mene ne moreš živeti.«

Miroljuben izletnik je po nesreči zašel v krčmo, kjer je kmalu nastal med fanti pretep. Izletnik je bežal, a predno je prišel iz hiše, so mu pretepači dva zoba izbili. Ko je stvar prišla pred sodišče, je obtoženi pretepač ogorčeno vzkliknil: »Kaj pa hodi tak v gostilno, če nobenega špasa ne zastopi!«

Izrebrani reševalci nagradne križanke

„Loški potok“

Muhasti žreb pri žrebanju nagradne križanke »Loški potok« je takole razdelil nagrade:

1. nagrado prejme Zakrajšek Francka, Podgorska 12, Kočevje;

2. nagrado — Vesel Stanko, sedlar, Loški potok;

3. nagrado — Pogorelec Magda, Roška c. 1, Kočevje;

4. nagrado — Mohar Rudi, ZSZ, Kočevje;

5. nagrado — Klun Marta, Ljubljanska 34, Kočevje;

6. nagrado — Marincelj Matija, KZ Dolenja vas;

7. nagrado — Rober Janko, Ribnica 138;

8. nagrado — Merčun Zdenka, Kočevje;

9. nagrado — Mohar Fani, Ljubljanska 19, Kočevje;

10. nagrado — Oražem Karel, Vince 22;

11. nagrado — Bončina Irenka, Ljubljanska 19, Kočevje;

12. nagrado — Benčina Pavel, Travniki 83;

13. nagrado — Rus Ivanka, poštna uradnica, Loški potok;

14. nagrado — Rus Franc, Roška 1, Kočevje;

15. nagrado — Rus Janez, Hrib št. 51;

16. nagrado — Zbačnik Marija, Vel. Lasče 50;

17. nagrado — Klun Marjan, Kočevje OLO;

18. nagrado — Smole Mimica, Kočevje.

Izrebrani so bili še, a imeli so napačne rešitve: za 1. nagrado: Rus Janez, Loški potok, za druge nagrade pa: Gregorič Ivanka, Retje 50, Ivanc Jože, Sodražica 25, Goljevšek Slavko, Dolga vas 56, Lesar Nežka, Loški potok.

Nagrade pošljemo po pošti izrebrane reševalce iz Kočevja pa prosimo, da nagrade dvignejo na uredništvu.

O B J A V E

KINO

»JADRAN«, Kočevje: od 17. do 19. avgusta ameriški barvni film »Dvigni zaveso«; od 21. do 24. avgusta ameriški barvni film »Čuvaj se vraga«; od 24. do 26. avgusta ameriški barvni film »Mogambo«; 29. in 30. avgusta italijanski film »Ana Zakeo«.

»SVOBODA« Rudnik: 18. in 19. avgusta ameriški barvni film »Ljubim Melvina«; 25. in 26. avgusta ameriški barvni film »Ona je vedela, kaj hoče«.

»LOŠKI POTOK«: 18. in 19. avgusta angleški film »Vzpon na Mont Everest«; 25. in 26. avgusta angleški film »Begunec«.

DEŽURNE TRGOVINE

»Dežurno službo imajo: v soboto 17. avgusta od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Oskriba« Kočevje, v Ribnici

pa »Prehrana« Ribnica.

V soboto 25. avgusta od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure v Kočevju trgovina »Potrošnik« Kočevje, v Ribnici pa Trgovina Kmetijske zadruge z mešanim blagom Ribnica.

PREKLICI

Podpisana Ema Geld, gospodinja iz Kočevske Reke št. 27, preključujem kot neresnične vse besede, katere sem izrekla pred hotelom v Kočevski Reki zoper Alojzija Zelnikarja. Plačam tudi vse stroške, ki so nastali zaradi tožbe in objave preklica. — Geld Ema, Kočevska Reka št. 27.

Podpisani Stanič Ivan, starejši cestar iz Molzja št. 9, preključujem žaljive besede, ki sem jih izrekel proti Lavri Ivanu, cestarju iz Črnega potoka št. 22. Žaljive, navedene v zasebni tožbi, obžalujem in jih preključujem kot neresnične. Tožitelju pa se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Stanič Ivan, Mozelj št. 9.

Podpisana Koleta Ana iz šalke vasi pri Kočevju izjavljam, da govorice o življenju otrok v koloniji »Stane Zagar« v Bohinju, ki sem jih širila v Kočevju, niso resnične. Izkazalo se je, da me je o tem napačno informirala moja hčerka. Nasprotno, hvaležna sem vodstvu kolonije za prizadevanje in skrb za otroke. — Koleta Ana, Šalka vas, Kočevje.

Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 22. Telef. 389.

Tek. račun pri podružnici NB Kočevje, št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 240 din, polletna 120 din in je plačljiva naprej. — Za inozemstvo 500 din ozi. 1,50 ameriškega dolarja. — Poštšina plačana v gotovini. — Rokopisi se ne vračajo.

Tiska tiskarna »Urška«, Kočevje

Iz naših krajev

Tekmovanje gasilcev v Sodražici

Občinska gasilska zveza je v letošnjem letu ocenjevala svoja društva. Najprej so se vršila ocenjevanja društev kategorije »C« in so bili doseženi naslednji rezultati: PGD Vinice-Zapotok je prejelo od 539 dosegljivih točk 238 ali 44 odst., PGD Zamostec prav toliko ali 44 odst., Globelj 222 točk ali 41 odst., Zimarice 181 točk ali 33 odst., ter PGD Gora 176 točk ali 32 odst. dosegljivih točk. Ocenjevalna komisija je pregledala pri vseh društvih orodja, kakor tudi inventar. Pri ocenjevanju se je upoštevalo število prisotnih operativnih članov, pravilno poveljevanje, strunost izvedenih povelj in izvedba požarnega napada z vsemi nadaljnjimi nalogami, ki jih predpisujejo pravila GZ LRS.

Število doseženih točk bi bilo lahko bolj zadovoljivo; ker pa nimajo nekatera društva sanitetnih torbic niti sanitejev, je ocena v tej disciplini izostala. Ocenjevanje se je vršilo prvič letos, v prihodnje se bodo pa vsa društva bolj pripravila in bodo tudi natančneje seznanjena s strokovno literaturo. Društvo Sodražica, ki spada v kategorijo »B« je izvedlo poskusno ocenjevanje tudi za članice. Najboljše desetine ObGZ Kočevje, Ribnica, Sodražica in Loški potok so tekmovali v Sodražici.

TEKMOVANJE GASILCEV ZA NAJBOLJŠO DESETINO OKRAJNE GASILSKE ZVEZE

V Sodražici je bilo 14. julija tekmovalje med najboljšimi desetimi občinskimi gasilskimi zvez za doseg okrajne prvaka in najboljših desetine v okrajnem merilu. Vsaka desetina je izvršila trodelno pravilno poveljevanje, strunost izvedenih povelj in izvedba požarnega napada.

Po izvršitvi tekmovanja so se zbrale vse desetine na trgu, kjer

so se zvrstili nagovori o pomenu gasilske zveze so ob tej priložnosti delili odlikovanja zaslužnim gasilcem društva Sodražica. Za preko 50-letno službovanje in za velike zasluge na polju gasilstva je prejel tov. Oberstar Jože najvišje odlikovanje Gasilske zveze LRS. Dolgoletni poveljnik in predsednik društva tov. Vesel Janez je pre-

jel odlikovanje II. stopnje ter Mikolič Janko III. stopnje. Ob priložnosti 100-letnice rojstva Ignacija Merharja v Dolenji vasi so prejeli odlikovanja tudi tov. Ivanc Jože, Mihelič Mirko in Lovrenčič Anton. Društvo ima sedaj šest odlikovancev, katerim tudi z naše strani iskreno čestitamo!

Na pomoč!
J. Ivanc

Prometna nezgoda pri Osilnici

V soboto dne 4. avgusta 1956 okoli 22. ure se je pripetila na cesti Brod na Kolpi—Osilnica težja prometna nezgoda. Tovorni avtomobil se je zaletel ob rob ceste. Nezgoda je nastala zaradi tega, ker je šofer Božič Jože vozil tovorni avtomobil, ki tehnično ni bil v redu. K sreči ni bilo nikogar na cesti, ko se je pripetila nezgoda. Škode na avtomobilu je za okoli 200.000 dinarjev. Kljub vsem opo-

zorilom še vedno vozijo mnogi vozniki motornih vozil vozila v javnem cestnem prometu, ki niso tehnično v redu. V tem primeru bi moral Božič takoj izvršiti popravilo vzmeti, za katero je vedel, da je počena. Tako bi po vsej verjetnosti ne prišlo do nezgode.

Potočani za svoj praznik

Preteklo nedeljo so v Loškem potoku praznovali svoj občinski praznik. Praznik so na predvečer naznanili kresovi, drugi dan zjutraj pa je bila budnica. Ob 9. uri je bila slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora Draga-Loški potok, nato pa je bila pred občinskim poslopjem pestra proslava z nastopom solarjev in mladine s petjem in recitacijami. Med drugimi uglednimi gosti smo opazili tudi predsednika OLO tov. Janeza Pirnata. Ob 10. uri je bila pred spominsko ploščo padlim učiteljem komemoracija in polaganje venčev. Pri svečanosti in proslavi je prisostvovala tudi gasilska četa iz Loškega potoka. Popoldan so bile športne prireditve.

-em-

Pri „Tkanini“

se oblečeš lepo in poceni

Za 1. občinski praznik Kočevja in zastareli. Kljub vsemu je trgovina 1953 je pričela z rednim poslovanjem trgovina tekstilne tovarne »Manufaktura«. Prostor so bili vse do letos tesni, zakotni

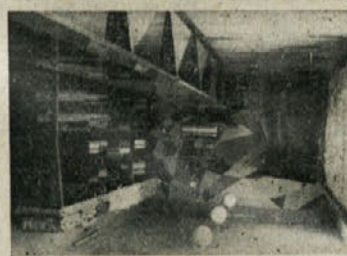
»Tkanina« v Kočevju ima nove prostore

Letošnjo spomlad pa se je trgovina vselila v nove prostore stanovanjske stavbe »Zidar« poleg občine v Kočevju. Prostor so po opremi in ureditvi vzor vsej ostali trgovinski mreži v našem okraju. Izbira blaga je vedno večja, cene so nizke in konkurenčne, prodajalci pa prijazni, ustrezljivi in hitri.

Promet trgovine raste, poleg kupovalcev iz mesta, obične trgovino vedno več ljudi iz vasi, saj je trgovina pravi tekstilni Na-Ma, kajti z veliko zalogo zadovolji vse potrošnike.

Kaj vse nam nudi trgovina »Tkanina«? Kamgarne in volnene metrske blago za moške in ženske obleke, blago za plašče, bombažno metrsko blago, barhent, deline, posteljno platno, pohištveno blago, blago za žimnice in podobno. Vedno so na zalogi vse vrste svil, dekorativno blago, trikotarja za vse od najmlajših do najstarejših. Kdor se želi hitro obleči, mu trgovina postreže z že narejenimi moškimi, ženskimi in otroškimi oblekami.

Z izbiro trgovina lahko zadovolji tudi zahtevnejše potrošnike, saj ima v prodaji tekstilno blago najboljših tovarn v državi. Ženski svet pa more trgovina zadovoljiti tudi z blagom iz nyloga, perlonu itd. Bodoči zakonci pa bodo hitro in poceni prišli do opreme, če tu naročijo žimnice, posteljne vložke in drugo posteljnino.

Velika izbira tekstilnega blaga pri »Tkanini«

Ne smemo pozabiti, da ima »Tkanina« vedno na zalogi vse vrste ostankov za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Ti ostanki so še vedno za koristno uporabo, ker tekstilna tovarna oddaja med ostanke tudi blago z manjšimi napakami.

O vsem, kaj vam trgovina nudi, ni potrebno pisati; ogledajte si njeno izložbo, neobvezno si ogledajte zalogo blaga in prepričali se boste, da se lahko pri »Tkanini« oblečete res lepo in poceni! Potrošniki iz podeželja! Ko pridete v Kočevje, ne pozabite se ogledati v trgovini; z novo, trpežno obleko, plaščem, perilom, nogavicami boste najbolj ustregli vaši družini.

Zadnjič je videl sinjino morja

Mali Mike Sibole, štiriletni deček iz Arlanda v Floridi, je doživel eno najhujših tragedij, ki lahko zadene človeško bitje.

Ze pred dvema letoma so mu morali zaradi raka na očesu mrežnici odstraniti desno oko. Pred kratkim so zdravniki ugotovili, da se je rak začel tudi na mrežnici levega očesa in da je otroku mogoče rešiti življenje le, če mu še do oko čimprej odstranijo, sicer se bo rak razpasel v očesno duplino in od tam naprej.

Mike je sirota. Njegova mati je umrla za enako boleznijo, ki je, kot kaže, dedna.

Baptistovski duhovnik James Sibole in njegova žena Vera sta otroka posvojila in ga vzgajala z izredno ljubeznijo. Ko sta se odločila za usodno operacijo, ki je otroka za vedno oslepela, sta ga peljala k morju, da se je poslednjič nagledal njegove lepote in sinjine. Mikeju sta povedala, da bo po operaciji »nekoliko slabše videl«; nista si mu pa upala povedati, da bo slep. Mali ni odgovoril ničesar in zdelo se je kot da ne ve, kaj ga čaka.

Naslednji dan je pogumno prestopil prag bolnišnice, se na stopnicah obrnil in stegnil roko krušni mami, ki je utrujeno šla za njim, in kmalu nato stopil v operacijsko sobo.

Cez 40 minut je iz te sobe izstopil kirurg utrujenega obraza in svetlih oči: »Vse v redu,« je dejal zakoncem Sibole, ki sta ga ne-

strpno pričakovala. Nato so ga obkolili novinarji.

»Mike ne bi živel, če mu ne bi pravočasno odstranili okuženega očesa,« je pojasnil.

In ko ga je nekdo izmed navzočih vprašal, ali je operacija uspela, je dejal: »Pa imenujte to uspeh, če si upate! Storili smo to, kar smo morali.«

Mike prejema v teh dneh natisoč pisem, brzojavk in pozdravov ter mnogo daril, predvsem gramofonskih plošč, ki mu bodo lajšale dolgčas.

IZLET ZADRUŽNIC IZ HRIBA

Pretekli mesec so obiskale zadružnice Kmetijske zadruge Hrib Kmetijsko gospodarstvo na Mlaki pri Kočevju, Kmetijsko šolo na Grmu in Kmetijsko gospodinjstvo šolo na Mali loki.

Žene so se zanimale za vse pannonje gospodarstva. Videle so, da povsod uspešno redijo stvarjave krave, ki so po zunanosti kar sične potoškim kravam. Tolnacevke brigadirja na Mali loki in direktorja na Grmu je pa naše žene prepračalo o resničnosti izreka, da krava pri gobcu molze.

O reji in vzreji prašičev so mnogo videle in slišale. Lepo urejeni hlevi, tekališča, da se žival lahko mnogo giblje in prhe za kopanje so jih navdušile. Po teh zgledih si bodo v bodoče tudi posamezniki privatna gospodarstva naredila boljše hleve za to koristno žival.

Mnoge žene so tako urejene hleve prvič videle.

Direktor kmetijske šole na Grmu je povedal, da bodo odslej gojili loškopoljske črno bele resaste svinje. Te so za domačo uporabo v gospodinjstvu najprimernejše. Nudijo namreč več maščobe kot one bele pasme na Mlaki. Slednje so pa primernejše za izvoz.

V Mali loki so se žene zanimale tudi za kokošerejo.

Ob povratku so obiskale oskrbovance v Domu počitka v Poničevah. Oskrbovanci so bili obiska veseli.

Žene so hvaležne vsem, ki so pomagali k tako koristnemu izletu. One, ki so letos ostale doma, naj vedo, da zadruga tudi v bodoče ne bo štedila sredstev za koristno stvar.

M. Lesar

Obiščite tradicionalno

Mednarodno razstavo vina

od 25. 8. do 2. 9. 1956

Razstava vin iz vseh kontinentov sveta — najmodernejši vinogradniški in kletarski stroji — tradicionalna poskušnja vina

Sodeluje jo:

Velika Britanija, Alžir, Avstralija, Avstrija, Bolgarija, Ciper, Čile, Francija, Grčija, Italija, Malta, Madžarska, Maroko, Mehika, Južna Afrika, Portugalska, Romunija, Španija, Nemčija in Jugoslavija

25 % popusta na železnici

Gospodarsko razstavišče - Ljubljana

Franček Saje

Duhovniki - organizatorji bele garde

Nastajajoča oblast v Suhi krajinji se je morala boriti s prirojeno boječnostjo ljudstva, s popolno politično nerazgledanostjo in končno s skrivnim vplivom duhovščine, ki je na zunaj delala partizanom lep obraz, skrivaj pa ščuvala proti nam in organizirala belo gardo po suho-krajskih vaseh... Duhovščina je šla za svojim škofom in tako pripravljala neizmerno gorje Suhi krajinji...

Najnevarnejše belogardistično jedro je bilo v dobrepoljskem župnišču na Vidmu, kjer so od petih duhovnikov trije bili marljivji okupatorjevi obveščevalci in belogardistični organizatorji: župnik Anton Merkun, kaplan Ivan Lavrih in kaplan Franc Fekonja iz Gornje Radgone. Pri izdajalskem delu jima je vneto pomagal bogoslovec Anton Pold, medtem ko je bil kaplan Janez Bukovec po lastni izjavi le »premaio informiran glede partizanov« in »bele garde ni nikdar imel za pomočnico okupatorju«.

Partizani so že zgodaj ugotavljali belogardistično pomoč italijanskim okupatorjem. Tako sta 7. junija 1942 dve italijanski letali zaokrožili nad Strugami in po očitem izdajstvu bombardirali Tisovec, kjer se je takrat zadrževal Izvršni odbor Osvobodilne fronte. Dne 3. avgusta pa je župnik Merkun zakrivil topovsko obstrelevanje Dobrepolja, kot se je sam pohvalil in potožil umetnostnemu zgodovinarju dr. Francu Mesesnelu, ki si je ta razgovor 4. oktobra 1943 takole zabeležil v svoj dnevnik:

»...Popoldne pa me je v samotni zmotil dobrepoljski župnik Merkun. Srednjeevkl, prej majhen, s povešenim trebuhom, nezdravim, zabuhlim obrazom, zlatimi zobmi in v civilni obleki, je bil prej podoben mešetarju ali birtu kot pa župniku... Na moje vprašanje me je strogo pogledal in vprašal, če sem partizan. Z odgovorom, da bi bil v tem primeru

v gozdu, ni bil zadovoljen in je izjavil, da je prav dosti partizanov tudi v Ljubljani. Potem je pa le povedal, da je zaradi očesne bolezni zapustil Dobrepolje in patudi zaradi »republike«...

Pozna jih (partizane — op. S. F.) pa še iz časa prve republike, ko je ostal v Dobrepolju... Bil jih je le malo, tako da bi jih lahko vse postrelili, če bi le imel orožje. Zato je župnik poslal po Italijane v Vel. Lašče. Toda ta prokleta Ital. strategija! Prišli niso, pač pa so začeli streljati z artilerijo in sicer — naravnost na cerkveno posestvo!

Po Merkunovem izdajstvu so Italijani s topovi obstreljevali vso dobrepoljsko dolino. Med njimi je nastal preplah in stiska, ki jo je belogardistična duhovščina znala hitro obrniti v svoj prid. Dobrepoljski kaplani so žene iz Kompolj in okolice nagovorili, naj v procesiji odidejo k Sv. Antonu nad Zdensko vasjo, kjer je bila italijanska posadka. Tam so po maši s sklenjenimi rokami prosile italijanskega poveljnika, naj prižane usmilenje njihovih vasi. Poveljnik jih je prijazno sprejel, jim obljubil skorajšnjo rešitev, za vso nesrečo pa zvrnil krivdo na partizane. Nerazsodne ženske so mu verjele. Presenečeni partizani so aretirali nekaj vreščočih žensk in jih kmalu izpustili. Tako so premeteni kaplani vsadili v Dobrepolje seme narodnega izdajstva.

Ker je bil kaplan Lavrih najbolj sumljiv za belogardistično varjenje, je 5. julija 1942 pobegnil v Ljubljano. Z njegovim odhodom pa belogardistično izdajstvo ni prenehalo. Ko so Italijani med lokalno ofenzivo v severnem delu Suhe krajine 7. julija prišli na Vidmo, jim je župnik Merkun povedal vse, kar je vedel o partizanih, in je laškim oficirjem zatrjeval, da v vsej Sloveniji ni več kot 1500 partizanov. Čez teden dni pa so župnik Anton Merkun in druga dva kaplana (Fekonja in bogoslovec Pold — op. S. F.) dali naslednje informacije: število, oborožitev in razmestitev partizanov, gibanje njihovih patrol, itd. Tudi župnik Merkun je nato zaradi slabe vesti zbežal k Italijanom pri Sv. Antonu.

Dne 12. julija je dobrepoljska duhovščina poslala na italijansko poveljstvo 30 ljudi, ki so okupatorje prosili, naj na Vidmu vzpostavijo svojo postojanko. V na-

slednjih dneh so belogardistični ovadniki izročili Italijanom 79 oseb vsebujoč seznam partizanov in njihovih sodelavcev v občini Videm-Dobrepolje, župnik Merkun pa je okupatorje že zaprosil, naj oborožijo njegove pristaje.

Župnik v Vidmu v imenu prebivalstva ponovno zahteva, naj v okraju ostane posadka... Če tega ne moremo storiti, naj oborožimo mlade prostovoljce iz kraja, ki bodo sestavljali oborožen obrambni oddelek. On sam prevzame odgovornost zanje...«

Čez mesec dni se je pri župniku Merkunu oglašila belogardistična delegacija iz Strug, ki je prav tako želela okupatorjevega orožja. O tem obisku je Merkun svojim nadrejenim poročal:

»6. Dne 22. VIII. je prišla deputacija iz Strug: Pogorelec Edvard, tovarnar iz Podtabora, No-

se Anton, trgovec v Pricerki, Oražem Janko, župnik iz Pricerkve in Prijatelj Franc, župnik v pok. iz Podtabora. Najprej so po- tožili svoje gorje. Veliko so morali dati v živilih partizanom, ki nič ne plačajo alj ki plačajo z boni. Prišli so pa tudi zato do mene, da so dobili informacije o položaju v Dobrepoljski dolini, o

okraju in celi pokrajini. Kar sem vedel, sem jim povedal. Močno žele dobti orožje, da bi sami šli na partizane in jih pobili. Povedal sem, da se dela na tem in da bodo morda dobili orožje. Nato sem jih šel javit po telefonu na kolodvor do majorja, da se njemu potožijo kot krajevemu komandantu vojaške sile vse svoje gorje.«

Ker se je tedaj bližala italijanska ofenziva, sta kaplan Lavrih v Ljubljani in župnik Merkun, doma v Dobrepolju, preskrbela, da ne bi trpeli »nedolžni ljudje«, ki sta jih predvidela za belo vojsko, ampak le »krivci«. Zato sta italijanskim fašistom izročila sezname partizanskih ljudi, o čemer je Merkun poročal ljubljanskemu škofskemu ordinariatu.

»18. Dne 25. VIII. 1942 zvečer sem prejel pismo od g. kaplana Lavriha, v katerem je sporočil, da je poskrbel vse potrebno, da ne bodo ob času čiščenja nedolžni ljudje trpeli preganjanja ali celo da bi bili izgnani. V kolikor je bilo to v moji moči, sem tudi jaz storil tu potrebne korake v isti namen.«

(Dalje prihodnjic)